

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Ndob/44/2024
Identifikačné číslo spisu:	6123455194
Dátum vydania rozhodnutia:	30.12.2024
Meno a priezvisko:	Mgr. Soňa Pekarčíková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:6123455194.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Sone Pekarčíkovej a členiek senátu JUDr. Beaty Miničovej a JUDr. Jaroslavy Fúrovej, v spore žalobcu: Československá obchodná banka, a.s., so sídlom Žitná 11, 811 02 Bratislava, IČO: 36 854 140, proti žalovanému 1/: DIGNITY s.r.o., so sídlom Pezinské Záhumenie 1417/4A, 900 21 Svätý Jur, IČO: 36 761 915, proti žalovanému 2/: D. H., narodený XX. B. XXXX, C. F. XXXX/XA, XXX XX G. N., o zaplatenie 12 877,19 eura s príslušenstvom, vedenom na Mestskom súde Bratislava III pod sp. zn. 62Cb/95/2024, o nesúhlase Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica, takto

rozhodol:

P r í s l u š n o s ť Okresného súdu Banská Bystrica pre upomínacie konanie zostala zachovaná.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica listom, sp. zn. 40Up/1729/2023, zo dňa 21. júna 2024 postúpil spor Mestskému súdu Bratislava III, ako súdu príslušnému na prejednanie, nakoľko žalobca v zákonom stanovenej lehote navrhol pokračovanie v konaní na príslušnom súde v zmysle § 10 ods. 3, resp. v zmysle § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „zákon o upomínacom konaní“).

2. S postúpením sporu Mestský súd Bratislava III nesúhlasil a predložil vec spoločne nadriadenému súdu podľa § 43 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „CSP“) na rozhodnutie o príslušnosti. Poukázal na to, že postup Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej aj „upomínací súd“) pri posudzovaní odporov žalovaných 1/ a 2/ nebol správny. Z ustanovenia § 11 ods. 1 zákona o upomínacom konaní a aj z ustanovenia § 267 ods. 1 CSP vyplýva, že odpor proti platobnému rozkazu musí byť vecne odôvodnený, jedinou výnimkou je prípad, ak je žalovaný spotrebiteľom. V rozhodovanom spore sa nejedná o spotrebiteľský spor, nakoľko žalovaný 2/, ako fyzická osoba je konateľom žalovaného 1/ a ručiteľom žalovaného 1/, a preto nemôže byť spotrebiteľom (rozsudok Súdneho dvora EÚ, C-419/11, zo dňa 14. marca 2013, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 5Ndc/10/2016, zo dňa 9. novembra 2016). Odpor žalovaného 2/ preto nie je možné posudzovať miernejšie podľa § 12 ods. 3 zákona o upomínacom konaní.

3. Mestský súd Bratislava III ďalej poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 3Obo/403/1998, podľa ktorého odporca musí odpor náležite odôvodniť vo veci samej, t.j. musí namietať opodstatnenosť uloženej povinnosti (jej dôvod alebo výšku), v opačnom prípade ho súd uznesením odmietne. Uvedenie dôvodu nesplnenia povinnosti, resp. nesúhlas s platobným rozkazom, nemôže vyvolať následok zrušenia platobného rozkazu, a preto ho nemožno považovať za odôvodnenie vo veci samej, ale len za oddiaľovanie právoplatného ukončenia sporu. Na predmetné rozhodnutie nadviazal Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení, sp. zn. 1Ndob/2/2021, zo dňa 28. januára 2021.

4. Podľa Mestského súdu Bratislava III odpory žalovaných 1/ a 2/ neobsahujú vecné odôvodnenie, keďže v nich nenamietajú právny dôvod alebo výšku pohľadávky uplatnenej žalobcom v žalobnom návrhu. Odpory žalovaných 1/ a 2/ obsahujú len argumentáciu o prepade príjmov a o žiadosti o odklad splátok, pričom ani podľa žalobcom poslaného splátkového kalendára žalovaní 1/ a 2/ neboli schopní splácať splátky. Takúto argumentáciu v odpore možno vnímať len ako uvedenie dôvodu nesplnenia povinnosti, resp. nesúhlas s platobným rozkazom, ktorého jediným cieľom má byť podľa Mestského súdu Bratislava III snaha žalovaných 1/ a 2/ oddialiť právoplatné ukončenie sporu, čo nezodpovedá vecnému odôvodneniu odporu.

5. Upomínací súd podľa Mestského súdu Bratislava III žiadnym spôsobom neposudzoval, či odpory podané žalovanými 1/ a 2/ zodpovedajú § 11 ods. 1 zákona o upomínanom konaní, keď opomenul postup podľa § 12 ods. 1 písm. d) zákona o upomínanom konaní. Kvôli tomuto opomenutiu bol postup upomínacieho súdu podľa § 14 zákona o upomínanom konaní predčasný, ak nie výslovne rozporný s jednotlivými ustanoveniami zákona o upomínanom konaní. Mestský súd Bratislava III poukázal na konštantnú rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, podľa ktorej v prípade nesprávneho postúpenia sporu pri vecne neodôvodnenom odpore zostáva kauzálna príslušnosť Okresného súdu Banská Bystrica zachovaná (1Ndob/2/2021, 2Ndob/12/2020, 3Ndob/8/2022, 4Ndob/13/2020, 5Ndob/4/2022). Mestský súd Bratislava III vzhľadom na uvedené navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol, že kauzálna príslušnosť Okresného súdu Banská Bystrica podľa § 2 zákona o upomínanom konaní zostala zachovaná.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), ako súd spoločne nadriadený Mestskému súdu Bratislava III a Okresnému súdu Banská Bystrica, vzhľadom na predloženie nesúhlasu Mestského súdu Bratislava III s postúpením veci Okresným súdom Banská Bystrica v zmysle § 43 ods. 2 CSP tento nesúhlas prejednal a dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením veci je dôvodný.

7. Podľa § 2 zákona o upomínanom konaní je na konanie kauzálne príslušný Okresný súd Banská Bystrica.

8. Podľa § 11 ods. 1 veta prvá zákona o upomínanom konaní proti platobnému rozkazu môže žalovaný podať odpor, ktorý musí byť vecne odôvodnený.

9. Podľa § 12 ods. 1 písm. d) zákona o upomínanom konaní súd bez toho, aby vyzýval žalobcu na vyjadrenie, odmietne odpor podaný bez vecného odôvodnenia. Podľa § 12 ods. 2 zákona o upomínanom konaní o následkoch podľa odseku 1 musí byť žalovaný v platobnom rozkaze poučený.

10. Podľa § 14 ods. 1 zákona o upomínanom konaní odpor, ktorý súd neodmietol, odošle žalobcovi bez zbytočného odkladu spolu s výzvou, aby sa k nemu v lehote 15-tich dní vyjadril, a aby v tej istej lehote navrhol pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa Civilného sporového poriadku.

11. Podľa § 14 ods. 3 zákona o upomínanom konaní ak žalobca v lehote podľa odseku 1 podá návrh na pokračovanie v konaní, súd postúpi vec do piatich pracovných dní súdu príslušnému na jej prejednanie podľa Civilného sporového poriadku a strany o tom upovedomí. Ak príslušným na jej prejednanie je súd podľa § 2, súd strany upovedomí o pokračovaní v konaní.

12. Podľa § 40 CSP, súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia hlavného pojednávania alebo predbežného prejednávania veci.

13. Podľa § 43 ods. 2 CSP, ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

14. Najvyšší súd z obsahu spisu zistil, že Okresný súd Banská Bystrica v upomínacom konaní vedenom pod sp. zn. 40Up/1729/2023 vydal dňa 18. decembra 2023 platobný rozkaz (na č.l. 41 a nasl.), ktorým zaviazal žalovaných vo výroku I. do 15-tich dní od doručenia platobného rozkazu zaplatiť žalobcovi istinu 12 877,19 eura, úrok 1 230,03 eura, úrok 9,794% ročne zo sumy 12 877,19 eura od 26. januára 2023 do zaplatenia, úrok z omeškania 14,00% ročne zo sumy 12 877,19 eura od 26. januára 2023 do zaplatenia, náklady spojené s uplatnením pohľadávky 118,15 eura alebo v tej istej lehote podať odpor. Plnením jedného zo žalovaných v rozsahu jeho plnenia zaniká povinnosť plniť ostatných. Vo výroku II. zaviazal žalovaných do 15-tich dní od doručenia platobného rozkazu zaplatiť náhradu trov konania vo výške 386 eur žalobcovi. Plnením jedného zo žalovaných v rozsahu jeho plnenia zaniká povinnosť plniť ostatných.

15. Upomínací súd v platobnom rozkaze poučil žalovaných, že ak nesúhlasia s povinnosťou uloženou platobným rozkazom, majú možnosť podať na Okresnom súde Banská Bystrica v lehote 15-tich dní od doručenia platobného rozkazu odpor s vecným odôvodnením. Súčasne upomínací súd poučil žalovaných, že odmietne odpor, ktorý bude podaný bez vecného odôvodnenia.

16. Z obsahu spisu ďalej vyplýva, že voči platobnému rozkazu podal dňa 20. marca 2024 odpor žalovaný 2/ (na č.l. 62 spisu). Odpor voči platobnému rozkazu odôvodnil tým, že so žalobcom aktívne komunikoval, zdôvodnil prepád príjmov žalovaného 1/ spôsobených stratou hlavného klienta kvôli COVID opatreniam, nakoľko sa jednalo o spoločnosť v Českej republike. Uviedol, že žiadal o odklad splátok, nakoľko nebolo v jeho možnostiach doplniť potrebné zdroje do spoločnosti, lebo sám mal problém platiť svoje osobné záväzky a dodnes je vo vážnom omeškaní so splátkami hypotéky a úveru v PSS s hrozbou dražby nehnuteľnosti, v ktorej býva. Poukázal na to, že zamestnanec žalobcu mu dňa 22. marca 2023 poslal splátkový kalendár, ktorý nerefletoval jeho finančné možnosti. Snažil sa dohodnúť na podmienkach, ktoré by mu umožnili splácať záväzky, čo sa zo strany žalobcu nestretlo s akceptáciou. Napriek tomu, že bude schopný splácať od februára 2024 svoje záväzky riadne a načas, žalobca sa rozhodol vyžadovať okamžité splatenie, čo však z jeho strany nie je reálne. Konaním žalobcu mu hrozí, že príde o strechu nad hlavou a žalobca aj tak nebude mať plnenie. S poukazom na uvedené žalovaný 2/ deklaruje, že od februára 2024 je schopný plniť svoje záväzky, podľa neho je pre žalobcu lepším riešením splátkový kalendár, ktorý sám navrhol v marci 2023, len s posunom začiatku splácania so započítaním úrokov, ktoré k uvedenému záväzku za omeškanie prislúchajú. Žalovaný 2/ z týchto dôvodov navrhol, aby súd jeho odporu vyhovel.

17. Proti platobnému rozkazu podal dňa 20. mája 2024 odpor žalovaný 1/ (na č.l. 70 spisu) a tento odôvodnil identicky ako žalovaný 2/. Osobitne upozornil na Rozsudok Súdneho dvora Európskej únie zo dňa 20. septembra 2018, C/448/2017, podľa ktorého naša legislatíva odporuje smernici EÚ v neprospech spotrebiteľa.

18. S prihliadnutím na uvedené najvyšší súd konštatuje, že rozhodujúcim pre tento spor o príslušnosť je posúdenie otázky, či Okresný súd Banská Bystrica, ako súd kauzálnu príslušný v upomínacom konaní posúdil podané odpory voči platobnému rozkazu z hľadiska riadneho splnenia obligatórnej náležitosti vecného odôvodnenia odporu (§ 11 ods. 1 zákona o upomínacom konaní), a či následne správne postúpil spor Mestskému súdu Bratislava III (§ 14 ods. 3 zákona o upomínacom konaní).

19. Posúdenie odporu z hľadiska jeho náležitostí upomínací súd vykonáva pri preskúmaní dôvodov na odmietnutie odporu. Ak upomínací súd nezistí dôvody na odmietnutie odporu, a teda ani ten spočívajúci v absencii vecného odôvodnenia, pre zhmotnenie tohto záveru právne predpisy neupravujú iný postup ako pristúpiť k výzve adresovanej žalobcovi podľa § 14 ods. 1 zákona o upomínacom konaní. Pokiaľ teda upomínací súd pristúpi k uplatneniu postupu podľa § 14 ods. 1 zákona o upomínacom konaní, môže z toho vyplývať alternatívne s prihliadnutím na okolnosti veci, že upomínací súd má za to, že podaný odpor má všetky zákonom predpísané náležitosti alebo, že upomínací súd opomenul tieto náležitosti posúdiť.

20. Najvyšší súd dáva do pozornosti, že legálny pojem vecné odôvodnenie odporu (alebo odôvodnenie odporu vo veci samej) nemá konkrétnu zákonnú definíciu. Je úlohou upomínacieho súdu v každom konkrétnom prípade postupovať individuálne a posudzovať, či podmienky splnenia vecnej odôvodnenosti odporu sú splnené. Najvyšší súd len rámcovo pripomína, že požiadavka vecného odôvodnenia odporu nemôže byť splnená príkladmo len namietaním zaplatenia dlžnej sumy bez ďalšieho zdôvodnenia alebo s odôvodnením, ktoré nesúvisí s podstatou právneho nároku žalobcu vo veci samej (zlá finančná situácia, starostlivosť o maloletých a pod.). Pod vecným odôvodnením odporu treba rozumieť také odôvodnenie odporu, v ktorom žalovaný uvedenie skutočností popierajúce nárok žalobcu, a to buď v rovine skutkových tvrdení alebo v rovine právneho posúdenia.

21. Po nahliadnutí do odporov podaných žalovaným 1/ a 2/ najvyšší súd konštatuje, že žalovaní v nich nepopreli nárok žalobcu tak v rovine skutkovej, ako ani právnej. Z obsahu podaných odporov vyplýva, že žalovaní vo svojej podstate len vysvetľujú okolnosti vzniku žalobcom uplatnenej pohľadávky a odôvodňujú svoje tvrdenia, že by bolo z ich pohľadu rozumnejšie riešiť vzniknutú situáciu formou splátkového kalendáru, čo zjavne nesúvisí s podstatou právneho nároku žalobcu vo veci samej. Podané odpory sa preto nejavia ako vecne odôvodnené v súlade s § 11 ods. 1 zákona o upomínacom konaní a najvyšší súd je názoru, že upomínací súd opomenul posúdiť podané odpory z hľadiska ich vecného odôvodnenia.

22. Vzhľadom na uvedené upomínací súd postupoval nesprávne, ak aplikoval procesný postup podľa § 14 ods. 1 zákona o upomínacom konaní a odpory žalovaných odoslal žalobcovi spolu s výzvou, aby sa k nim v lehote 15-tich dní vyjadril, a aby v tej istej lehote navrhol pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa CSP a nadväzujúci procesný postup podľa § 14 ods. 3 zákona o upomínacom konaní, keď postúpil spor súdu príslušnému podľa CSP a to všetko bez toho, aby posúdil podané odpory z hľadiska ich vecného odôvodnenia.

23. Najvyšší súd uzatvára, že upomínací súd môže postúpiť vec súdu príslušnému na prejednanie veci podľa CSP až po riadnom posúdení, či nie sú splnené dôvody na odmietnutie odporu podľa § 12 ods. 1 písm. d) zákona o upomínacom konaní. Keďže z obsahu spisu objektívne vyplýva, že Okresný súd Banská Bystrica sa posúdením odporov z hľadiska ich vecného odôvodnenia nezaoberal, jeho kauzálna príslušnosť podľa § 2 zákona o upomínacom konaní zostala zachovaná a postúpenie veci Mestskému súdu Bratislava III bolo predčasné.

24. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.